

Stanowisko
Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
oraz
Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 9 czerwca 2020 r.
w sprawie przesłuchań studentów Uniwersytetu Śląskiego

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyrażają głębokie zaniepokojenie i sprzeciw wobec bezprecedensowej ingerencji organów ścigania w sprawy, których rozstrzyganie należy do autonomicznych obowiązków uczelni, poprzez prowadzenie przesłuchań studentów Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w związku z toczącym się w uczelni postępowaniem dyscyplinarnym.

Nie czekając na wynik trwającego postępowania dyscyplinarnego w Uniwersytecie, policja i prokuratura podjęły próbę zastąpienia odpowiednich instancji akademickich w ich wewnętrznych procedurach, rażąco naruszając w ten sposób autonomię uczelni, gwarantowaną zarówno przez Konstytucję, jak i przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Akademicki spór wokół poglądów naukowych oraz treści kształcenia stanowi istotę uniwersytetu. W uniwersytetach uczymy studentów krytycznego myślenia i odważnego przeciwstawiania się ewentualnym nienaukowym lub niezgodnym z aktualną wiedzą treściom przekazywanym przez wykładowców. W uczelniach działają wewnętrzne procedury weryfikowania jakości kształcenia, a każdy z wykładowców poddawany jest co najmniej raz w roku ocenie przez studentów – ocenie prowadzonej anonimowo, tak aby zachęcić studentów do bycia krytycznymi i wymagającymi wobec swoich nauczycieli.

Działania podjęte przez organy ścigania wobec osób sprzeciwiających się złej jakości i nierzetelności przekazywanej wiedzy pod pretekstem podejrzenia, że „tworzyły one fałszywe dowody”, są bezprzykładną próbą wywarcia na te osoby presji psychicznej, poprzez odebranie im poczucia bezpieczeństwa, jakie gwarantują tradycyjne, w pełni obiektywne akademickie standardy rozstrzygania tego rodzaju sporów. Takie postępowanie jest nie do pogodzenia z dobrymi obyczajami akademickimi oraz z istotą funkcjonowania instytucji uniwersytetu.

Ustawa mówi także o odpowiedzialności każdego uczonego za wychowanie młodego pokolenia. I z tej odpowiedzialności uczonych i zatrudniających ich uniwersytetów nikt i nic nie zwolni. Zdarzenia, o których mowa powyżej, mogą zniweczyć lata wysiłków środowiska akademickiego na rzecz budowania w uczelniach atmosfery niczym nieskrępowanego, lecz opartego na racjonalnych przesłankach dialogu.

Oczekujemy zatem zaprzestania przesłuchań studentów i pozostawienia rozstrzygania kwestii prawdy lub fałszu w odniesieniu do przekazywanej wiedzy uniwersytetom, bo po to zostały one przed wiekami stworzone.

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich

prof. dr hab. Zbigniew Marciniak
Przewodniczący Rady Głównej
Nauki i Szkolnictwa Wyższego